

Innspill til KDDs innspillsmøte:

Jeg vil i dette innspillet kun fokusere på punktet som omhandler barnehagen.

Spørsmål fra KDD: Barnehage:

- |• Hva må til for at flere barn kan få samiskspråklig barnehagetilbud?

Største utfordring:

Det eksisterer ikke noen definisjon på hva «samisk» er i barnehagen.

I opplæringsloven er dette definert, og alle samiske elever har en individuell rett til opplæring. Dersom dette ikke innfris, kan barnet/foreldrene klage til Statsforvalteren.

Det vil si, barnehageforeldre kan klage til statsforvalteren, men Statsforvalteren kan ikke legge til grunn hvorvidt barnehageeier følger/ikke-følger en sterk opplæringsmodell, jamfør det forskningsbaserte og myndighetsregulerte innholdet i «språkbadsbarnehager / immersjon kindergarten» i bl.a. Wales og Finland.

I barnehageloven er det ikke definert hva dette samiske er. Det brukes vage «udefinerbare» begreper til samisk språk i barnehagen, som:

(«udefinerbar», her i betydning, hva betyr dette i forhold til barnehagens samiskspråklige innhold i forhold til opplæringsmodell, skal barna forbli/bli samiskspråklig eller skal de «bare» bli trygg på kulturen, via det norske språket.)

- §2: Barnehagens innhold: «Barnehagen skal ta hensyn til ....samisk barns språk og kultur»
- §10: Barnehagemyndighetens ansvar: «Kommunen har ansvaret for at barnehagetilbudet til samiske barn i samiske distrikt bygger på samisk språk og kultur.» og i samme §10:
- «I øvrige kommuner skal forholdene legges til rette for at samiske barn kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.»

Forskjellen på samiske barn innenfor og utenfor samiske distrikt er:

«... bygger på samisk språk og kultur» og «...kan sikre og utvikle sitt språk og sin kultur.»

Hva betyr dette «bygger på samisk språk og kultur» og «kan sikre og utvikle sitt språk og kultur»?

Se deretter på Opplæringslovens § 6-2. Samisk opplæring i grunnskolen:

1. «I samiske distrikt har alle i grunnskolealder rett til opplæring i og på samisk.» Her er det ingen tvil, og ingen kommune kan selv begynne å definere hva dette betyr. og:
2. «Utanfor samiske distrikt har samar i grunnskolealder rett til opplæring i samisk.» Ingen tvil her heller, ca. 2,3 t/u fagopplæring i samisk.

Tilbake til innspillet:

Hva må til for at flere barn kan få samiskspråklig barnehagetilbud?

1. Hvordan kan man arbeide for at flere barn kan få samiskspråklig barnehagetilbud, når det ikke eksisterer et definert innhold på samisk barnehage?
  - Min erfaring er at «kulturen» ofte vinner over «språket», spesielt i samiske språksvake kommuner innenfor forvaltningsområdet.
  - Min anbefaling:
    - **Myndighetene definerer klare språkmål til barnehagens innhold og**
    - **klare språkkompetansekrav til ansatte og**
    - **klare kompetansekrav til sterk opplæringsmodell/språkbad/immersion for barnehageeier og barnehageansatte.**
2. Hvordan kan man drive aktiv rekruttering av personale / oppfordre ungdom til å utdanne seg innenfor samisk barnehage, når det samiske innholdet er uklart?
  - Min anbefaling her er den samme som over:
    - **Myndighetene definerer klare språkmål til barnehagens innhold og**
    - **klare språkkompetansekrav til ansatte og**
    - **klare kompetansekrav til sterk opplæringsmodell/språkbad/immersion for barnehageeier og barnehageansatte.**

Lars-Joar Halonen
jodiheaddji/manager
Ástávuona giellagoahtie
mob: +47 941 43 343

28.10.2022

Loabága suohkan/Lavangen kommune
9357 Deannja/Tennevoll
NORGA / NORGE
<http://www.lavangen.kommune.no>